

Ondersteuningsprofiel Kindcentrum De Borg 2018-2022

Inhoudsopgave

Inleiding

Deel 1 DE WETGEVING EN ORGANISATIE

- 1. Passend Onderwijs**
- 2. Basisondersteuning - CKC Drenthe**
- 3. Extra ondersteuning – SWV**

Deel 2 ONS KINDCENTRUM

- 4. Onze visie**
- 5. Onze structuur in de basisondersteuning**
- 6. Ons specifieke deskundigheid in de basisondersteuning**
- 7. Waar onze grenzen liggen**
- 8. Onze ambities**
- 9. Ketenpartners in de zorg**
- 10. Protocollen**

Inleiding

De wet Passend Onderwijs verplicht elk bestuur één keer per vier jaar een ondersteuningsprofiel vast te stellen, waarin het kindcentrum aangeeft welke ondersteuning het kan bieden aan kinderen die dat nodig hebben. Het profiel heeft, vanuit de wet, alleen betrekking op het onderwijsaanbod in ons kindcentrum.

Het ondersteuningsprofiel maakt onderdeel uit van de drie verplichte basisdocumenten van het onderwijs (schoolplan, schoolgids en ondersteuningsprofiel). Daar waar mogelijk verwijzen wij naar de andere twee documenten. Wij beschrijven voor ouders¹, kinderen en derden inzichtelijk wat de mogelijkheden en de grenzen van ons kindcentrum zijn. Welk onderwijs en welke begeleiding kunnen wij bieden en wanneer adviseren wij een overstap naar een andere school? Tevens omschrijven wij onze ambities voor de toekomst. Het voorliggende profiel is geschreven voor de periode 2018-2022.

Om goed onderscheid te kunnen aanbrengen tussen het wettelijke gedeelte en datgene waar wij als kindcentrum voor staan, is dit profiel in twee delen opgedeeld. In het eerste gedeelte gaan wij in op de wet passend onderwijs, de rol van het samenwerkingsverband en de ondersteuningsstructuur van CKC Drenthe. In het tweede deel geven wij specifieke informatie over ons kindcentrum, onze visie, onze mogelijkheden en onze grenzen.

9 april 2018

Annemieke Westra, directeur

Kindcentrum de Borg
Dusselheugte 13
9403 GN Assen Tel.nr: 0592-370203
Email: deborg@ckcdrenthe.nl

---

¹ Daar waar staat ouders wordt in voorkomend geval ook ouder, voogd of verzorger(s) bedoeld.

DEEL 1 – DE WETGEVING EN ORGANISATIE

1. Passend Onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. De wet bepaalt dat alle kinderen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs verdienen. Onderwijs dat kinderen uitdaagt, dat uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met eventuele beperkingen. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs blijft bestaan voor kinderen die daar behoefte aan hebben.

Om kinderen een passende plaats te kunnen bieden, werken schoolbesturen in een regio samen in zgn. samenwerkingsverbanden (SWV). Ons kindcentrum is aangesloten bij het **SWV 22.01 PO**, dat bestaat uit de 11 schoolbesturen van de basisscholen, speciale basisscholen en de scholen voor speciaal onderwijs uit de gemeente Aa en Hunze, Assen, Midden Drenthe en Tynaarlo. De elf schoolbesturen vormen samen het bestuur van het samenwerkingsverband.

De besturen hebben bij de start van passend onderwijs een missie en visie voor het SWV omschreven:

Missie SWV 22.01

Het SWV stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat kinderen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en kinderen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Visie SWV 22.01

1. Voor alle kinderen realiseren we passend onderwijs. Dit wordt zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving aangeboden. Indien het in het belang is van de ontwikkeling van een kind, begeleiden wij de leerling naar een speciale voorziening.
2. Leerkrachten vormen de spil in het onderwijs en de eerstelijnszorg. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een goede toerusting van leraren.
3. Alle scholen/kindcentra bieden in ieder geval basisondersteuning. De basisondersteuning voldoet aan de kwaliteitseisen die de inspectie hanteert in haar toezichtskader. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen.
4. De scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs bieden voor de kinderen in het SWV extra ondersteuning. De schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de bekostiging van de instandhouding van deze voorziening(en), de onderwijsinhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij het schoolbestuur waar deze voorziening onder valt.
5. Er is sprake van vroegtijdige signalering en daar waar nodig handelingsgerichte hulpverlening / aanpak. Indien het noodzakelijk is een kind te plaatsen in een speciale setting zijn de onderwijs- en zorgbehoeften van een kind uitgangspunt bij de beslissing. De beslissing en plaatsing gebeurt snel, transparant en efficiënt via een eenduidige zorgroute.
6. Ouders zijn onze partners. Partnerschap schept wederzijdse verplichtingen. We betrekken ouders bij het onderwijs en de begeleiding van hun kinderen en nemen hun inbreng over hun kind serieus. We respecteren de keuzevrijheid van ouders, tenzij dit het belang van het kind schaadt.
7. Voor een succesvolle schoolcarrière is voor enkele kinderen passende ondersteuning noodzakelijk. We werken samen met partners uit het Centrum voor Jeugd en Gezin, politie, tweedelijnszorg en andere ketenpartners. De samenwerking gaat uit van de gedachte één kind, één plan.
8. Het SWV werkt samen met andere samenwerkingsverbanden passend onderwijs om het zogenaamde 'grensverkeer' en de overgang naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te regelen.
9. Het bieden van onderwijs en begeleiding vindt plaats op de scholen. De zorgmiddelen gaan zoveel mogelijk via de schoolbesturen, terug naar de scholen/groepen. De organisatie van het

samenwerkingsverband is klein en slagvaardig en wordt gekenmerkt door korte lijnen en transparantie.

10. Het SWV gaat uit van een goede balans tussen uniformiteit (wanneer dat bijdraagt aan kwaliteit en/of efficiënt is) en ruimte voor eigen identiteit.
11. Het SWV is verantwoordelijk voor het in stand houden van een kwalitatief goede speciale onderwijsvoorziening, de route ernaar toe en de route terug naar de basisschool.
12. De schoolbesturen kunnen in onderling overleg afspreken om een deel van de middelen gezamenlijk aan te wenden voor bijvoorbeeld de inzet van orthopedagogen en ambulante begeleiders en professionalisering.
13. Het SWV hanteert de Code Goed bestuur.

Zorgplicht

Om ouders te helpen een passende plek voor hun kind te vinden is vanuit de wet zorgplicht ingevoerd: de schoolbesturen van het SWV zijn samen verantwoordelijk voor het bieden van passende onderwijsvoorzieningen in hun regio wat leidt tot een dekkend aanbod. Plaatsing van een leerling gaat altijd in overleg met de ouders. Het bestuur van de school/kindcentrum waar de ouder zich aanmeldt, is verantwoordelijk voor een plaatsing binnen tien weken. Bij het vinden van een passende onderwijsplek zijn twee begrippen van belang, te weten basisondersteuning en extra ondersteuning.

Basisondersteuning

Basisondersteuning is datgene wat alle scholen/kindcentra binnen het SWV minimaal moeten kunnen bieden aan kinderen op de basisschool. Hierover zijn binnen ons SWV afspraken gemaakt. Een samenvatting van deze afspraken is opgenomen in bijlage I, voor het volledige document verwijzen wij naar de website van het SWV (adres zie hieronder). Scholen/kindcentra hoeven deze deskundigheid niet allemaal zelf in huis te hebben. Het schoolbestuur kan hiervoor een bovenschoolse voorziening organiseren. Bij CKC Drenthe is dit georganiseerd in het Expertise Centrum. In het volgende hoofdstuk komen we hierop terug.

Extra ondersteuning

Als de basisondersteuning niet toereikend is, komt een leerling in aanmerking voor extra ondersteuning. Het SWV bepaalt wat onder basisondersteuning en onder extra ondersteuning wordt verstaan.

Binnen **SWV 22.01 PO** valt de deelname aan het speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO) onder de extra ondersteuning. Voor toelating naar het SBO of SO is een wettelijke verklaring nodig, wat wordt afgegeven door de Commissie van Toelaatbaarheid. Om te beoordelen of een kind een toelaatbaarheidsverklaring krijgt, vraagt het SWV advies aan deskundigen (voor meer informatie zie H3).

Zicht op kwaliteit

De besturen van het SWV zijn samen verantwoordelijk voor het zicht houden op de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning. Hiervoor worden kwaliteitsafspraken en kwaliteitstoetsing afgesproken. Deze staan verwoord in het ondersteuningsplan van het SWV, zie hiervoor de website <https://www.passendonderwijs-po-22-01.nl>

2. Basisondersteuning – CKC Drenthe

In ons kindcentrum werken betrokken en deskundige leerkrachten. Zij zetten zich dagelijks in om onze kinderen zo te ondersteunen dat zij tot ontwikkeling komen. Zij geven instructie op maat, stellen leerlijnen bij, monitoren ontwikkeling en zorgen voor een positief groepsklimaat. Leerkrachten onderhouden contacten met ouders over de vorderingen van hun kind(eren) en in welke mate de kinderen ondersteuning nodig hebben. In deel 2 komen we uitgebreid terug op deze inhoud.

De meeste kinderen in ons kindcentrum komen voldoende tot ontwikkeling met behulp van de basisondersteuning, gegeven door de leerkracht. Een kleine groep kinderen heeft meer ondersteuning

nodig. Het gaat dan om kinderen die opvallend gedrag vertonen, een ontwikkelingsvoorsprong- of achterstand laten zien en/of lichamelijke of sociaal emotionele problemen hebben.

Zoals in het vorige hoofdstuk beschreven, zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor het organiseren van voorzieningen om leerkrachten te ondersteunen bij het bieden van deze basisondersteuning. Ons schoolbestuur, CKC Drenthe, heeft hiervoor het Expertise Centrum² (EC) ingericht. Indien een leerkracht op ons kindcentrum hulp nodig heeft in de basisondersteuning kan een vraag bij het EC worden neergelegd. Hieronder staat beschreven hoe wij gebruik kunnen maken van het EC.

Inzet Expertise Centrum

Voor onze leerkrachten is het prettig als met enige regelmaat iemand meekijkt met de processen in de groep en de ontwikkeling van individuele kinderen. Vanuit het EC wordt met Meerschoulose Intern Begeleiders (MIB-ers) gewerkt, om deze rol te vervullen. Voor ons kindcentrum zijn dat Annita Sybenga en Corien de Wolff.

Onze MIB-ers ondersteunen de leerkrachten in de dagelijkse praktijk. Dat doen zij door observaties, groepsbesprekingen en reflectiegesprekken met de leerkrachten waarbij beeldbegeleiding ingezet kan worden. De MIB-ers houden zich daarnaast bezig met de ondersteuningsstructuur op ons kindcentrum en zijn gesprekspartner voor de directie m.b.t. alle aan passend onderwijs gerelateerde onderwerpen. De MIB-ers van CKC Drenthe ontmoeten elkaar regelmatig en delen kennis en ervaringen.

Soms is de vraag van de leerkracht zo specifiek dat de MIB-er daarover wil overleggen met een specialist van het Expertise Team (ET). De specialisten komen regelmatig bij ons om te sparren met de MIB-ers. Om dat goed te kunnen doen, komen zij ook in de groepen. Aan ieder kindcentrum is een lid van het ET verbonden. Voor ons is dat Suze Barel. Zij is onderwijskundige en gedragspecialist.

Wanneer de basisondersteuning aan de leerling niet het gewenste resultaat oplevert, wordt gekeken of er meer ondersteuning geboden kan worden. Wij stellen ouders hier altijd van op de hoogte. Hieronder staan de vier vormen van aanvulling beschreven:

1. Inzet van onderwijsassistenten

Vanuit het EC hebben wij een aantal uren onderwijsassistentie binnen onze formatie. Deze uren kunnen wij inzetten voor ondersteuning in het klassenmanagement. Onderwijsassistenten kunnen de groep ondersteunen tijdens het zelfstandig werken, zodat de leerkracht tijd heeft om instructie te geven aan individuele of groepjes kinderen. Onderwijsassistenten kunnen ook individuele of groepjes kinderen begeleiden.

2. Inzet van extra middelen

We kunnen extra middelen inzetten wanneer een kind specifieke hulp- en/of leermiddelen nodig heeft. Voorbeelden hiervan zijn: een andere lesmethode dan die wij hanteren, hulpmiddelen om een prikkelarme werkplek te realiseren of aanpassingen aan het toilet of meubilair. In overleg met de specialist uit het ET kunnen deze middelen worden ingezet.

3. Onderzoek door het ExpertiseTeam (ET)

Indien nodig, kunnen de specialisten van het ET bij een kind (of een groep) gericht onderzoek doen door middel van observaties en/of toetsen. Het doel van onderzoek is het optimaliseren van de handelingsadviezen aan de leerkracht. Zodra wij van mening zijn dat onderzoek nodig is, vragen wij altijd de toestemming van ouders. De uitkomst van een onderzoek wordt met de leerkracht, MIB-er en ouders gedeeld en besproken.

4. Samenwerking met externe ondersteuning

Wij kunnen kinderen inbrengen in het ZorgAdviesTeam (ZAT) dat vanuit de gemeente wordt georganiseerd. In het ZAT werken onze MIB-ers samen met het maatschappelijk werk en de jeugd-

---

² Bij het Expertise Centrum zijn meerdere mensen werkzaam: een projectleider EC, de MIB-ers en de specialisten van het Expertise Team (specialisten op het gebied van gedrag, orthopedagogiek, ontwikkelingspsychologie en onderwijs).

gezondheidszorg. Enkele keren per jaar komt het ZAT bijeen en worden kinderen besproken. Wij brengen ouders hier altijd van op de hoogte. Voor ons als kindcentrum is dit de ingang naar de tweedelijns hulpverlening³.

Wanneer ouders zelf hulp zoeken voor de begeleiding van hun kind(eren), werken we graag samen met deze zorgaanbieders. Waar het kan stemmen we handelingswijzen of leerlijnen op elkaar af.

3. Extra ondersteuning – SWV

Als blijkt dat alle inzet, zoals hierboven beschreven, onvoldoende bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerling, gaan wij over tot het bieden van extra ondersteuning. De verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) of een school voor speciaal onderwijs (SO) valt hieronder. Toelating tot het SBO en SO verloopt via een onafhankelijke Commissie van Toelaatbaarheid (CvT). Het schoolbestuur dient hiervoor een aanvraag in.

In de aanvraag wordt door ons een toelichting gegeven op de reeds ingezette acties en de resultaten hiervan (basisondersteuning en aanvullende ondersteuning). Het ET schrijft daarop een deskundigenadvies. Dit advies bestaat uit een beschrijving van wat het kind nodig heeft aan ondersteuning, waarom dat niet op onze school geboden kan worden en wordt er een afweging gemaakt of dat aanbod gevonden kan worden in het SBO of SO. Onderdeel van de aanvraag is de zienswijze van ouders. Daarin beschrijven de ouders hoe zij de ontwikkeling van het kind zien en wat zij vinden dat het kind nodig heeft. Soms wordt ook de zienswijze van de beoogde school eraan toegevoegd. Daarin beschrijven zij hoe ze denken tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte van het kind.

De CvT bepaalt of een leerling toelaatbaar is voor het SBO of het SO. Bij een positief advies, ontvangt de leerling een toelaatbaarheidsverklaring en melden ouders hun kind bij de nieuwe school aan. Voor meer informatie over de werkwijze (proces, termijnen, klachten en geschillen) van de CvT verwijzen wij naar de website van het SWV.

DEEL 2 – ONS KINDCENTRUM

4. Onze visie

Wij hebben in de schoolgids onze visie op leren, onderwijs en schoolklimaat beschreven. Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij naar deze gids. Hieronder staat de visie samengevat:

De Borg is een basisschool waar kinderen zich kunnen ontwikkelen tot zelfbewuste, sociaal vaardige en verantwoordelijke mensen.

De Borg tracht de drie pijlers van het Daltononderwijs als uitgangspunten voor de dagelijkse praktijk te hanteren. De drie pijlers zijn de volgende:

- Vrijheid in gebondenheid/verantwoordelijkheid.
- Zelfstandigheid
- Samenwerking

De school stelt zich ten doel ieders talenten tot ontplooiing te brengen.

---

³ De zorg van alle hulpverleners waarvoor je een verwijzing nodig hebt.

De ambitie voor de komende vier jaren is om meer vanuit de pijlers te gaan werken. Het betekent dat er een ontwikkeling moet plaatsvinden van leerkrachtsturing naar 'gedeelde sturing'. Kinderen krijgen een grotere rol in het onderwijsleerproces. Leerkrachten krijgen een begeleidende rol. We willen een school zijn waar men vanuit een veilige omgeving op een respectvolle manier van en met elkaar leert.

Onze missie:

Een Christelijke basisschool:

Binnen de Borg spelen christelijke normen en waarden een belangrijke rol.

Voor ons betekent dit dat verhalen uit de Bijbel op een eigentijdse manier en toegespitst op de huidige praktijk waarin kinderen zich bevinden, worden verteld en uitgelegd.

Een veilige omgeving:

De Borg is een leefomgeving voor allen: leerlingen, medewerkers en ouders moeten zich er thuis voelen. Leerkrachten en leerlingen zijn verantwoordelijk voor elkaar en gedragen zich open en eerlijk. Positief gedrag wordt gestimuleerd. Er zijn duidelijke omgangsregels. Eenduidig handelen (alle leerkrachten reageren in principe op eenzelfde wijze) zorgt ervoor dat het gedrag voor kinderen herkenbaar is. Dat geeft vertrouwen en stuurt het gedrag van kinderen.

Zelfbewuste en zelfstandige kinderen:

Kinderen moeten zich ontwikkelen tot zelfbewuste burgers. We bieden kinderen mogelijkheden tot het maken van eigen keuzes. (pijler 1)

We willen een positief zelfbeeld bij kinderen ontwikkelen.

Ze moeten zich zoveel mogelijk zelfbewust en met zelfvertrouwen bewegen. Zelfstandig werken (pijler 2) krijgt daarom veel aandacht binnen het Daltononderwijs op De Borg. .

Sociaal vaardig:

De Borg stimuleert de ontwikkeling van sociaal gedrag van leerlingen.

Dit gebeurt door ze samen te laten werken waar mogelijk en door daarbij nadrukkelijk te werken aan de onderlinge communicatie: taalonderwijs en training van sociale vaardigheden krijgen speciale aandacht binnen onze school. (pijler 3)

Verantwoordelijk zijn:

Kinderen krijgen in toenemende mate eigen verantwoordelijkheid. Dit houdt in:

Verantwoordelijk zijn voor je eigen werk en verantwoordelijk zijn voor elkaar.

Dit betekent dat we op elkaar letten, elkaar aanspreken en elkaar stimuleren (pijler 1)

Respect voor elkaar:

We hebben respect voor elkaar. Dit betekent dat er ruimte is voor andere meningen.

Kinderen moeten leren samen te werken met anderen. Om zodoende rekening te houden met verscheidenheid van personen en culturen. We willen hen leren naar elkaar te luisteren. Ieder dient binnen de school in zijn/haar waarde te worden gelaten.

Uniciteit:

Ieder kind is anders en mag zich ontwikkelen in een eigen tempo en op eigen niveau.

De individuele ontwikkeling van het kind staat daarom centraal in ons Daltononderwijs.

Talenten:

We proberen de talenten van kinderen te ontdekken en waar mogelijk te stimuleren.

De school hecht veel belang aan de ontplooiing van de individuele persoonlijkheid.

5. Onze structuur in de basisondersteuning

Voor ons kindcentrum hebben we een ondersteuningsstructuur vastgesteld, waarin het begeleiden, volgen en ondersteunen van kinderen cyclisch en systematisch plaatsvindt.

De basisondersteuning bestaat uit de didactische- en pedagogische vaardigheden van de leerkracht, de inzet van onze meerschoolse intern begeleider (MIB-er) en de mogelijkheid van de inzet van onze bovenschoolse ondersteuningsstructuur. Hieronder staan deze punten verder uitgewerkt.

Drie keer per jaar vindt er tussen leerkracht en MIB-er een **groepsbespreking** plaats. In deze bespreking worden de vorderingen en ontwikkelingen op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied en observaties van kinderen besproken. Ook worden adviezen gegeven voor bijvoorbeeld de inschakeling van de deskundigen uit het Expertise Team. Tussendoor kunnen leerkrachten altijd de MIB-er en/of de directeur betrekken bij een hulpvraag. Relevante informatie wordt verzameld in het **kinddossier**. De MIB-er en de directie hebben regelmatig overleg over de afstemming tussen onderwijs en onderwijsondersteuning.

Wij gebruiken in de kleutergroepen **observaties** vanuit ons beredeneerd aanbod en het observatiesysteem van **PRAVOO** om de ontwikkeling van de kinderen te volgen. In de groepen 3 tot en met 8 gebruiken we zowel de **methode gebonden toetsen** als het **leerlingvolgsysteem** (Cito) en de SCOL voor de sociaal- emotionele ontwikkeling. Met deze toetssystemen volgen wij de resultaten van de kinderen gedurende de basisschool. De resultaten geven inzicht in zowel het leerling-, groeps- als schoolniveau. Door het analyseren van de toetsen, krijgt de leerkracht een beeld van de ontwikkeling van de kinderen. Opvallende zaken en hieraan gekoppelde interventies worden per leerling genoteerd in het logboek en weekrooster. Binnen ons schoolbestuur zijn kaders ontwikkeld over de wijze van administreren van de ondersteuning aan kinderen.

Op schoolniveau worden twee keer per jaar **trendanalyses** gemaakt, zodat de kwaliteit van het onderwijs inzichtelijk wordt. De analyse van de resultaten geven richting aan het handelen van de leerkracht en het team. In ons vierjarig schoolplan hebben wij onze **plannen en ambities** beschreven. Jaarlijks geven wij daarover een terugkoppeling in onze schoolgids.

Het is de taak van de leerkracht om de instructie en begeleiding van het onderwijsaanbod af te stemmen op de behoeften van de kinderen, de MIB-er ondersteunt daarbij. Ieder kind dagen we uit het beste uit zichzelf te halen. Dat is een ingewikkelde taak, want er zijn kinderen met gedragsproblemen, kinderen met dyslexie, met leerachterstanden of juist met een voorsprong. Dat vraagt om planmatig handelen: dit noemen wij de **cyclus van handelingsgericht werken**.

Op ons kindcentrum hebben we het handelingsgericht werken ingebouwd in de ondersteuningsstructuur. De cyclus van planmatig handelen vindt periodiek plaats, wordt uitgevoerd door de leerkracht en kent de volgende stappen:

1. Verzamelen en evalueren van gegevens
2. Signaleren van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.
3. Het benoemen van specifieke onderwijsbehoeften.
4. Het clusteren van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.
5. Het afstemmen van het aanbod aan de verschillende clusters.
6. Evalueren van het aanbod en het noteren van afwijkende rendement ten opzichte van de te verwachte ontwikkelingslijn.
7. Het verzamelen en interpreteren van deze gegevens > de cyclus begint weer van voren af aan.

De evaluatie kan onderstaande conclusies opleveren:

- Het proces verloopt goed, de leerling heeft voldoende aan de instructie van de leerkracht.
- Aanvullende hulp is niet meer nodig, het streefdoel is bereikt.
- De aanvullende hulp wordt gecontinueerd, er wordt een nieuw aanbod opgesteld.
- Bij het uitblijven van onvoldoende rendement kunnen de volgende vervolgstappen worden genomen:
  - o leerkracht en MIB-er verduidelijken de hulpvraag middels kindgesprekken, observatie, gesprek ouders e.d.

- een begeleidingsplan op eigen niveau
- aanmelding voor onderzoek door het ET

De centrale vraag in het handelingsgericht werken is: wat heeft het kind nodig en wat vraagt dat van de leerkracht? Welke benadering, aanpak, ondersteuning, instructie etc. heeft het kind nodig om de te verwachte ontwikkeling door te maken. Aan het einde van het schooljaar vindt tussen de leerkrachten onderling **overdracht van de groepen** plaats (groepsoverzichten, werkwijzen, bijzonderheden en resultaten). Daarnaast vinden we ook een warme overdracht vanuit de ouders belangrijk bij de start van het schooljaar. Ouders kunnen zich intekenen voor de omgekeerde 10-minutengesprekken om te vertellen over kwaliteiten, eigenschappen en eventuele onderwijsbehoeften van hun kind.

Jaarlijks wordt het aanbod van handelingsgericht werken **teambreed geëvalueerd**. Agenda-onderdelen zijn:

- De toetsen (toepasbaarheid en bruikbaarheid)
- De interne ondersteuningsstructuur (voldoet het aan de verwachting, verdient het verbetering?)
- De orthotheek (aanpassing en/of uitbreiding van materialen).
- De trendanalyses

Ouders worden regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen van het kind. In onze schoolgids staat verwoord op welke wijze wij hier vorm aan geven. Op het moment dat een leerling meer ondersteuning nodig heeft, worden ouders hierbij betrokken en vaker uitgenodigd voor een overleg met de leerkracht. Hebben ouders behoefte aan contact met ons, dan kan altijd een afspraak worden gemaakt.

3.2 Eigen leerlijn

Normaal gesproken werkt de hele groep naar het einddoel: aan het eind van de basisschool is het niveau van eind groep acht behaald. Voor een aantal leerlingen is dit echter bij één of meer ontwikkelingsgebieden niet haalbaar. Voor hen wordt op basis van observatie en behaalde toetsresultaten, mogelijk aangevuld met een (intelligentie)- onderzoek een eigen eindniveau vastgesteld, bv. 'niveau eind groep zes'. Dit vaststellen gebeurt in overleg met de orthopedagoog. Vervolgens wordt door de leerkracht, met hulp van de MIB-er, een eigen leerlijn opgesteld. In dit plan wordt een te verwachten eindresultaat van een leerling beschreven. Het onderwijsaanbod wordt hier cyclisch op afgestemd waarbij we uitgaan van ambitieuze en haalbare doelen.

6. Ons specifieke deskundigheid in de basisondersteuning

Onze hierboven beschreven ondersteuningsstructuur zorgt voor een planmatige aanpak voor de ondersteuning aan kinderen. Voor de uitvoering hebben wij deskundigheid en expertise in huis, wat specifiek is voor óns kindcentrum en ónze basisondersteuning. Voordat we in onderstaand schema dit beschrijven, noemen we eerst twee specifieke partners die onderdeel zijn van CKC Drenthe en waarvan iedereen in het SWV gebruik kan maken.

TaakAssen

In Assen is met ingang van augustus 2016 voor kinderen van nieuwkomers TaakAssen opgericht.

Door middel van een intensieve opvang wordt in korte tijd kinderen de Nederlandse taal geleerd (spreken en lezen). Ook wordt reken- en schrijfonderwijs aangeboden. Daarnaast is er aandacht voor sociale-muzikale- en creatieve vorming. Het doel is deze kinderen na één jaar intensief (taal) onderwijs uit te laten stromen naar het regulier basisonderwijs. TaakAssen is bedoeld voor kinderen die geen of weinig onderwijs in het Nederlands hebben gevolgd. Voorwaarde is dat deze kinderen een verblijfstatus hebben en gehuisvest zijn in de gemeente Assen of in één van de omliggende gemeenten. De kinderen moeten tussen de 4 en 13 jaar oud zijn en mogen niet langer dan twee jaar in Nederland zijn.

Ouders melden hun kind aan bij een reguliere school naar keuze. Als blijkt dat de Nederlandse taal onvoldoende wordt beheerst, wordt contact opgenomen met TaakAssen. In overleg wordt besloten

het kind voor een bepaalde tijd in te schrijven in de Taaklas. Taaklassen is een onderdeel van De Lichtbaak in Assen (wijk Pittelo).

Leonardo-afdeling

Voor hoogbegaafde kinderen heeft Kindcentrum De Kloostertuin (Assen, wijk Kloosterveen) sinds 2009 een Leonardo-afdeling, waar in een uitdagende leeromgeving en in hun eigen tempo talenten maximaal ontwikkelt kunnen worden. De Leonardo-afdeling werkt met zes groepen. De leerkrachten zijn geschoold en opgeleid en worden ondersteund door de Novilo. Daarnaast zijn er o.a. vakdocenten voor schaken, Spaans en wiskunde.

In het regulier onderwijs kan handelingsverlegenheid met betrekking tot hoogbegaafdheid ontstaan. Deze kinderen zitten op een heel ander denkniveau dan leeftijdsgenootjes. Ze zijn met andere dingen bezig en denken anders. Op de Leonardo-afdeling zijn ze onder elkaar en worden ze uitgedaagd om hun intellectuele en creatieve talenten in te zetten. Deze kinderen denken en werken top-down: ze kijken vanuit het grote geheel en werken van daaruit naar details.

De Leonardo-afdeling van De Kloostertuin heeft een regionale functie: de kinderen komen uit een wijde omgeving. Er gelden toelatingscriteria voor aanmelding bij deze afdeling. Voor meer informatie <http://dekloostertuin.nl/leonardo/index.html>

Deskundigheid / expertise	Omschrijving van taak en inzet
MIB-ers	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid en onderwijsaanbod in het kindcentrum 2. Begeleiding van leerkrachten, pedagogisch medewerkers en onderwijsondersteuners <ul style="list-style-type: none"> -flitsbezoeken -beeldbegeleiding 3. Bovenschools zorgbeleid: IKC-ontwikkeling volgen en uitwerken 4. Externe contacten onderhouden (zie basisondersteuning)
Taalcoördinator	Binnen ons team hebben wij een daarvoor opgeleide taalcoördinator. De taalcoördinator houdt zich bezig met de kwaliteit van het taalonderwijs en het opstellen en borgen van een taalbeleidsplan. Anita Holsappel is de taalcoördinator op Kindcentrum de Borg.
Rekenspecialist	Binnen ons team hebben wij een daarvoor opgeleide rekenspecialist. De rekenspecialist houdt zich bezig met de kwaliteit van het rekenonderwijs en het opstellen en borgen van een rekenbeleidsplan. Jaap Penninga is de rekenspecialist op Kindcentrum de Borg.
PBS-coördinator	Binnen ons team hebben wij een daarvoor opgeleide PBS-coördinator. De PBS-coördinator zorgt voor de implementatie van PBS in het volledige kindcentrum. Jacqueline Fransen is de PBS-coördinator op Kindcentrum de Borg.
Specialist hoogbegaafdheid	Binnen ons team hebben wij twee specialisten op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid. Zij schrijven en borgen het beleid, coördineren het levelwerk en ondersteunen leerkrachten. Hilda ter

	Steege en Corien de Wolff zijn de specialisten hoogbegaafdheid op Kindcentrum de Borg.
Bouwcoördinatoren	Binnen ons team werken we met drie bouwcoördinatoren. Zij leveren onder andere een bijdrage aan de vertaling van ontwikkelingen binnen de schoolorganisatie naar beleidsvorming en uitvoeringsprogramma's voor de bouw, zij coördineren de implementatie van het beleid in de bouwen en zijn aanspreekpunt voor de collega's. Binnen ons kindcentrum vervullen Ingrid Smith (onderbouw), Harriët Luten (middenbouw) en Marianne Jansen (bovenbouw) deze taken.
ICT-coördinator	Binnen ons team werken wij met twee ICT-coördinatoren. Zij schrijven en borgen het beleid op het gebied van ICT. Daarnaast ondersteunen zij leerkrachten op het gebied van implementatie van ICT beleid en ICT middelen, het gebruik van de beschikbare ICT materialen en volgen zij de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van ICT aanbod binnen het onderwijs. Marlon Brouwer en Annemiek Strating-Dilling zijn de ICT-coördinatoren op Kindcentrum De Borg

De basisondersteuning zoals in het SWV afgesproken (zie ook bijlage I), heeft betrekking op drie onderdelen, te weten leren, medisch/fysiek en gedrag. Hieronder hebben wij óns specifiek aanbod per onderdeel beschreven.

Leren

Lezen	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing. In school werken 2 onderwijsassistenten, die in of naast de groep extra ondersteuning kunnen bieden. We zetten ralflezen in wanneer we zien dat kinderen niet naar verwachting ontwikkelen. We plannen minimaal 4x20 minuten extra leestijd voor leerlingen waarbij sprake is van een achterblijvende leesontwikkeling en mogelijk van dyslexie.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school biedt kwalitatief goed leesonderwijs. In groep 3 met behulp van de methode Veilig leren lezen Kim-versie. - De school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie. - De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de leesontwikkeling van kinderen in kaart te brengen. - De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en compenserende materialen en hulpmiddelen. <p>We zetten hiervoor de onderstaande hulpmiddelen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het computerprogramma Ambrasoft (met ingang van september 2018 zullen we overgaan op TaalZee) - Speciale leesbegeleiding - Actuele teksten vanuit Nieuwsbegrip - Dyslexiekaart - Vergrotingen - Bouw! Een computergestuurd interventieprogramma waarmee

		leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 2 t/m 4 kunnen worden voorkomen
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen nodig
	<i>Samenwerking</i>	De school is op de hoogte van de voorwaarden en de procedure om in aanmerking te komen voor vergoede dyslexiezorg. De school verzorgt samen met de ouders de aanvraag indien dit voor de leerling aan de orde is. De school werkt samen met ouders en de dyslexiebehandelaar om in het belang van de ontwikkeling zaken af te stemmen. De dyslexiebehandeling mag onder schooltijd plaatsvinden in ons schoolgebouw. We werken samen met de volgende externe partners: - Regionaal Instituut Dyslexie en Dyscalculie (RID) - Timpaan - Orthopedagogisch Centrum Regio Noord (OCRN) - Dedicon
N T 2	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing. In school werken 2 onderwijsassistenten, die in of naast de groep extra ondersteuning kunnen bieden.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	- De school biedt kwalitatief goed rekenonderwijs aan de hand van de methode De Wereld in Getallen - De school werkt volgens het protocol reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie - De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de rekenontwikkeling van kinderen in kaart te brengen. - De school zet, indien nodig, een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op haalbare en ambitieuze doelen voor de leerling. - De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en compenserende materialen en hulpmiddelen. - We werken volgens een opgesteld protocol voortoetsen en verdiepen en verbreden voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. We zetten hiervoor de onderstaande hulpmiddelen in: - Het computerprogramma Ambrasoft (met ingang van september 2018 zullen we schoolbreed overgaan op Rekenruimte) - Het computerprogramma Rekenruimte voor kinderen die uitvallen of extra uitdaging nodig hebben - Levensrechte materialen zodat kinderen handelend kunnen leren - Rekenprint - Rekenpanda - Rekenrijger - Nieuwsrekenen (in 2017/2018 hebben we hiervoor een proefabonnement met de intentie deze door te zetten in het nieuwe schooljaar)
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen nodig
	<i>Samenwerking</i>	Binnen ons kindcentrum werkt een rekenspecialist. Hij bezoekt netwerkbijeenkomsten.
	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar

		<p>is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.</p> <p>In school werken 2 onderwijsassistenten, die in of naast de groep extra ondersteuning kunnen bieden.</p>
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<p>Binnen onze stichting zijn de Taalklassen gevestigd. Hier gaan de leerlingen die voor het eerst in Nederland naar school gaan en de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen eerst naar toe voordat zij geplaatst kunnen worden in het reguliere basisonderwijs. Wanneer zij er aan toe zijn om in te stromen in het reguliere onderwijs vallen ze binnen onze basisondersteuning. Hierbij houden we natuurlijk rekening met de onderwijsbehoefte van de leerlingen.</p>
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen nodig
	<i>Samenwerking</i>	We werken samen met de ervaringsdeskundigen van de Taalklassen wanneer sprake is van het inzetten van extra interventies voor deze leerlingen.
Minder begaafdheid/ geringe zelfredzaamheid	<i>Aandacht en tijd</i>	<p>De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.</p> <p>In school werken 2 onderwijsassistenten, die in of naast de groep extra ondersteuning kunnen bieden.</p>
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve- of niveautoetsen. - Leerlingen hebben de mogelijkheid om op hun eigen niveau te leren. - Indien nodig, zet de school een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op een specifieke leerlijn, gekoppeld aan een uitstroomprofiel. - De school stelt haalbare en ambitieuze doelen op voor de leerling. - De school beschikt over afgestemde leer- en ontwikkelingsmaterialen
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen nodig
	<i>Samenwerking</i>	<p>Met vragen over specifieke problematiek kunnen wij altijd contact opnemen met SBO De Boei. Daarnaast werken wij samen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MEE-Drenthe - Vaart Welzijn - De jeugdverpleegkundige en jeugdarts van de GGD
Meer- en hoogbegaafdheid	<i>Aandacht en tijd</i>	<p>De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.</p> <p>Een keer per week is er een uur levelwerk ingepland per jaargroep. Dit wordt gegeven door een ervaren leerkracht.</p>
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	De school beschikt over een instrument om meer- of hoogbegaafdheid te signaleren

	<i>Gebouw</i>	De levelwerkgroepen beschikken over een eigen ruimte waarin zij de beschikking hebben over een digitaal schoolbord en een computer.
	<i>Samenwerking</i>	Binnen onze stichting beschikken wij over een Leonardo afdeling binnen een van onze scholen. Hier is veel expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid. CKC Drenthe werkt met een kwaliteitskring voor specialisten meer- en hoogbegaafdheid. Tijdens bijeenkomsten is er ruimte voor kennisdeling en wordt er samen nagedacht over lopende casussen.

Medisch/fysieke

Algemeen	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school beschikt over een protocol medicijngebruik en medisch handelen - Het overgrote deel van het team heeft een voorlichting gevolgd over het gebruik van een epipen gegeven door een kinderarts van het UMCG
	<i>Gebouw</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school is rolstoeltoegankelijk - De school beschikt over een invalidentoilet - De school beschikt over een lift
	<i>Samenwerking</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school werkt structureel samen met de jeugdverpleegkundige en de schoolarts - Voor inzet van verzorging, verpleging en begeleiding (niet zijnde onderwijsbegeleiding) kan school een beroep doen op de jeugdwet (gemeente) en/of het zorgkantoor en/of de zorgverzekeraar - Er is regelmatig contact met betrokken fysiotherapeuten en ergotherapeuten
Zicht	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen met een visuele beperking. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	School is bekend met leerlingen met een visusbeperking. Hiervoor worden aangepaste materialen ingezet: <ul style="list-style-type: none"> - Aangepast meubilair - Vergrotingen van werkboeken/ materialen - Het gebruik van een loep - Extra verlichting - Inzet van een grote ipad - Inzet van extra uren in begeleiding van een onderwijsassistente - Extra tijd om toetsen te maken In samenwerking met ouders en professionals wordt per individu gekeken of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van deze leerling.
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen
	<i>Samenwerking</i>	De school werkt samen met Visio (cluster 1) voor de ondersteuning van leerlingen met een visuele beperking.
Geho or	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen met een auditieve

		bepanking. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing. Wanneer er sprake is van slechthorendheid bij ouders trekken wij extra tijd uit voor gesprekken en wordt er een tolk ingeschakeld.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	In samenwerking met ouders en professionals wordt per individu gekeken of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van deze leerling. Het gebruik van soloapparatuur kan hierbij een goed werkend hulpmiddel zijn.
	<i>Gebouw</i>	Geen aanpassingen
	<i>Samenwerking</i>	De school werkt samen met Kentalis (cluster 2) en pento
Motorisch	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	In samenwerking met ouders en professionals wordt per individu gekeken of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van deze leerling.
	<i>Gebouw</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school is rolstoeltoegankelijk - De school beschikt over een invalidentoilet - De school beschikt over een lift
	<i>Samenwerking</i>	Via Vaart Welzijn werken we samen met iemand van het buurtteam die motorische screening kan verzorgen. Ook werken we samen met fysiotherapeuten van de Molengaard in Assen.
Langdurig / chronisch zieke kinderen	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	Door het gebruik van digitale middelen bestaan er mogelijkheden om kinderen thuis toegang te geven tot het volgen van onderwijs in de klas. De school is bekend met kinderen met suikerziekte en kinderen met een allergie. De leerkrachten weten hoe ze in geval van calamiteiten moeten handelen.
	<i>Gebouw</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De school is rolstoeltoegankelijk - De school beschikt over een invalidentoilet - De school beschikt over een lift
	<i>Samenwerking</i>	Via onze stichting, CKC Drenthe, beschikken wij over expertise en ervaring omtrent het geven van onderwijs aan langdurig zieke kinderen die niet in staat zijn naar school te gaan. Hierbij kan deskundige begeleiding gevraagd worden aan OZL (Onderwijs aan zieke kinderen) bijv. via Timpaan, Cedin, Yorneo en Icare

Algemeen	<i>Aandacht en tijd</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Er heerst op school een positief pedagogisch klimaat - De school heeft een aanbod voor het versterken van sociale competenties - De school werkt met PBS (Positive Behavior Support). Gewenst gedrag wordt aangeleerd en bekrachtigd. Er wordt een incidentenregistratie bijgehouden om vanuit analyse ons onderwijsaanbod aan te sluiten bij de behoefte van kinderen en/of de groep - De school beschikt over een pestpreventieplan - De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal- emotionele ontwikkeling van kinderen - De school monitort de sociale veiligheid op school, waaronder het welbevinden van de kinderen - De school beschikt over (ortho)pedagogische methodieken en ondersteunende hulpmiddelen - De school/ het schoolbestuur maakt gebruik van de meest actuele meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
	<i>Samenwerking</i>	<p>We werken samen met de volgende externe partners:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeente Assen - Vaart Welzijn (buurtteam, schoolmaatschappelijk werk) - GGD Drenthe, jeugdgezondheidszorg (schoolverpleegkundige en schoolarts) - Praktijkondersteuners vanuit de verschillende gezondheidscentra - Accare - OCRN - Yorneo (Samen vroeg erbij en Yoop) - GGZ - Vrijgevestigde praktijken <p>Hierbij vinden we het van groot belang dat we uitgaan van één gezin, één plan</p>
Werkhouding	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	Tijdens de groepsbesprekingen (3 maal per jaar) worden de leerlingen besproken. Naast cognitieve ontwikkeling wordt hierbij ook gekeken naar sociaal- emotionele ontwikkeling en werkhouding. Tijdens de CLB besprekingen met de gedragsdeskundige van ons Expertisecentrum (eens in de 6 weken) worden deze leerlingen ook besproken. In de klas kunnen een koptelefoon, time-timer, study-buddy en rustige werkplek worden ingezet. Vanaf het schooljaar 2018-2019 werken we in groepen waar sprake is van werkhoudingsproblematiek met de materialen van Wijzer in Executieve functies om op spelende wijze te oefenen aan de ontwikkeling van vaardigheden die kinderen nodig hebben om tot zelfstandig werken te komen.
	<i>Gebouw</i>	In het gebouw zijn plaatsen ingericht waar leerlingen rustig kunnen werken.
	<i>Samenwerking</i>	We werken samen met experts vanuit ons expertisecentrum en schoolmaatschappelijk werk. Ook kunnen we informatie inwinnen over specifieke problematiek bij de Boei, onze school voor speciaal basisonderwijs.
Vo of ko	<i>Aandacht en tijd</i>	De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en

		<p>ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.</p> <p>Iedere week wordt er een les gegeven van PBS. Tijdens deze lessen leren de kinderen wat onze gedragsverwachtingen zijn en zodoende weten ze hier naar te handelen.</p> <p>Iedere 6 weken bespreken we in de PBS commissie, samen met de intern begeleider de gedragsincidentenregistratie in SWISS.</p>
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<p>We hebben een schoolbrede aanpak, PBS. Goed gedrag wordt beloond en bij grensoverschrijdend gedrag passen we de reactieprocedure toe en volgt mogelijk een consequentie. Indien nodig worden extra interventies ingezet. De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen (Scol). Wanneer leerlingen uitvallen worden passende interventies ingezet met behulp van de expertise uit het expertisecentrum. De school inventariseert incidenten met behulp van SWISS. Vanuit de analyse van SWISS worden de lessen PBS doelgericht gepland.</p>
	<i>Gebouw</i>	<p>De gedragsverwachtingen horend bij PBS zullen met ingang van schooljaar 2018-2019 zichtbaar zijn in alle lokalen en in de openbare ruimtes.</p>
	<i>Samenwerking</i>	<p>We werken samen met de Yoop medewerkers van Yorneo en met het expertisecentrum.</p> <p>We werken ook samen met gemeentelijke voorzieningen, zoals Vaart Welzijn. In incidentele gevallen kunnen we hulp inschakelen van Yorneo, Accare, OCRN en andere vrijgevestigde praktijken op het gebied van gedragsproblematiek.</p>
Grensoverschrijdend gedrag	<i>Aandacht en tijd</i>	<p>De school zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.</p> <p>Iedere week wordt er een les gegeven van PBS. Tijdens deze lessen leren de kinderen wat onze gedragsverwachtingen zijn en zodoende weten ze hier naar te handelen.</p> <p>Iedere 6 weken bespreken we in de PBS commissie, samen met de intern begeleider de gedragsincidentenregistratie in SWISS.</p>
	<i>Voorzieningen Organisatie Middelen</i>	<p>We hebben een schoolbrede aanpak, PBS. Goed gedrag wordt beloond en bij grensoverschrijdend gedrag passen we de reactieprocedure toe en volgt mogelijk een consequentie. Indien nodig worden extra interventies ingezet. De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen (Scol). Wanneer leerlingen uitvallen worden passende interventies ingezet met behulp van de expertise uit het expertisecentrum. De school inventariseert incidenten met behulp van SWISS. Vanuit de analyse van SWISS worden de lessen PBS doelgericht gepland.</p> <p>Binnen CKC Drenthe is er een protocol schorsing en verwijdering. Indien nodig kan deze worden ingezet.</p>
	<i>Gebouw</i>	<p>We hebben de mogelijkheid om kinderen in een tijdelijke time-out plek te laten werken. Dit kan een time-outplek zijn binnen een andere groep of in een andere ruimte.</p>
	<i>Samenwerking</i>	<p>We werken samen met de Yoop medewerkers van Yorneo en met het</p>

expertisecentrum.

We werken ook samen met gemeentelijke voorzieningen, zoals Vaart Welzijn. In incidentele gevallen kunnen we hulp inschakelen van Yorneo, Accare, OCRN en andere vrijgevestigde praktijken op het gebied van gedragsproblematiek. Indien er sprake is van schorsing of verwijdering zal ook de leerplichtambtenaar ingeschakeld worden.

7. Waar onze grenzen liggen

De beschrijving van onze structuur en specifieke deskundigheid hierboven, geeft ook meteen een begrenzing aan van wat we aan kunnen. Dit geldt zowel voor de aanname van nieuwe kinderen als voor de begeleiding van de huidige kinderen.

Voorafgaand aan de inschrijving van een nieuwe leerling onderzoeken wij of het mogelijk zal zijn om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en het betreffende kind te geven. Op basis daarvan wordt besloten over te gaan tot inschrijving of dat een andere passende plek gezocht moet worden (bij het zoeken naar een andere passende plek, kunnen we gebruik maken van de zorgmakelaars-functionaris van CKC Drenthe).

In de eerder beschreven ondersteuningsstructuur zijn wij als team handelingsverlegen als het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en het betreffende kind te geven. In dat geval kan worden besloten of verwijzing gewenst is.

De grenzen zijn bereikt als er sprake is van één of meerdere onderstaande situaties. In dat geval (her)overwegen we de plaatsing:

- Stagnatie van de ontwikkeling van het kind
- Verstoring van rust en veiligheid
- Ernstige gedragsproblematiek
- Interferentie tussen verzorging/behandeling en het onderwijs
- Verstoring van het leerproces van andere kinderen.

Tijdens het volgen en ondersteunen van kinderen, registreren de leerkrachten het specifieke en op maat gerichte aanbod continu. Er wordt geanalyseerd, genoteerd, geobserveerd, geadviseerd, afgestemd en bijgesteld. Deze registratie geeft inzicht in de stappen die zijn gekozen en de hierop volgende ontwikkeling van het kind. Tegelijkertijd is dit ook een informatiebron, waarop besloten kan worden dat er grenzen zijn bereikt.

Het bereiken van grenzen is per situatie verschillend. Daarom kunnen wij in dit ondersteuningsprofiel geen standaarden beschrijven. Het aanbod op maat, de genomen stappen, de ontwikkeling van het kind, de rust en veiligheid van de groep en de professionaliteit van de leerkracht samen, dragen bij tot het bepalen van het besluit tot verwijzen.

8. Onze ambities

In dit ondersteuningsprofiel beschrijven we ons aanbod voor onze kinderen. We hebben in de afgelopen jaren veel geleerd, ervaren, besproken en vastgelegd. Wij willen ons echter blijven ontwikkelen, onder andere door professionalisering. Onze ambities voor de toekomst zijn dan ook:

- Doorgaande lijn creëren van observeren en signaleren tussen opvang en onderwijs
- Beleidsplan meer- en hoogbegaafdheid
- Vormgeven van een passend taal- en rekenbeleidsplan
- Inzet van EDI als instructiemodel
- rekenvoorwaarden aanbieden met behulp van de materialen van Met Sprongen Vooruit
- implementeren van alle fasen van PBS

- PBS aanbod implementeren in de dagopvang, peuteropvang en bso.

9. Ketenpartners in de zorg

Als het gaat om de zorg voor de brede ontwikkeling van kinderen, werken wij samen met meerdere organisaties. Hieronder staan onze ketenpartners vermeld.

Schoolarts

Alle kinderen in groep 2 en 7 worden schriftelijk uitgenodigd voor een screening door de assistente jeugdgezondheidszorg. Voordat deze screening plaatsvindt ontvangen ouders een uitnodiging. Bij de uitnodiging ontvangen zij verdere informatie en een vragenlijst. Blijkt uit de screening dat de leerling extra zorg nodig heeft of hebben ouders aangegeven vragen te hebben, dan worden zij uitgenodigd op een spreekuur bij de jeugdarts of jeugdverpleegkundige. Ook de leerkrachten of de MIB-er kan, in overleg met ouders, een kind aanmelden voor het spreekuur. De spreekuren zijn op ons kindcentrum of in de buurt.

Buurtteams/Vaart Welzijn

Vaart welzijn werkt in buurtteams. De buurtteams zijn zichtbaar aanwezig in de wijk. Zo'n buurtteam bestaat uit mensen met verschillende functies en achtergronden, die als één team samenwerken. Zo kunnen ze met veel verschillende initiatieven en problemen uit de voeten en zijn er korte lijnen. Ouders hebben zo via het buurtteam te maken met één vast aanspreekpunt passend bij de vraag, bijvoorbeeld maatschappelijk werk. De schoolmaatschappelijk werkers zijn er voor gezinnen waarvan een kind basisonderwijs volgt. Ouders kunnen in verschillende gevallen een beroep doen op een schoolmaatschappelijk werker:

- o wanneer zij vragen hebben over opgroeien en opvoeding
- o als er problemen zijn; thuis of op school
- o indien ze niet weten bij welke instantie ze terecht kunnen met een bepaalde vraag.

Een schoolmaatschappelijk werker is iemand die een tijdje met ouders meeloopt. Hij of zij is een steuntje in de rug en zet zich in om samen met ouders de juiste hulp te vinden. Binnen ons kindcentrum houdt de schoolmaatschappelijk werker eens in de zes weken samen met een van de MIB-ers een spreekuur voor ouders.

Logopedie

Jaarlijks komt een logopediste de kinderen in groep 2 screenen op de taal- en spreekvaardigheden. De kinderen in groep 2, die in de leeftijdsgroep van 5,0 – 5,6 jaar vallen, worden in de periode maart-juli gescreend. Na de screening-/controleperiode kan een behandeling worden gestart bij een externe logopedist voor degene die daarvoor in aanmerking komen. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Kinderen uit andere leerjaren kunnen gezien worden wanneer ouders en/of leerkrachten dit wenselijk achten.

De fysiotherapeut en MRT-er

Er is geen fysiotherapeut of MRT-er aan ons kindcentrum verbonden. Als een leerkracht opvallendheden constateert t.a.v. de motorische ontwikkeling, kan geadviseerd worden om via de huisarts of jeugdarts een fysiotherapeut of MRT-er te raadplegen voor onderzoek, advies en/of behandeling. Wij stellen het op prijs als wij op de hoogte worden gehouden van de voortgang van het proces.

De kinderopvang/naschoolse opvang

Binnen ons kindcentrum bieden we dagopvang, peuteropvang en naschoolseopvang. Er is nauw contact tussen de teamleden van opvang en onderwijs. Ook de intern begeleider is betrokken bij vragen rond de ontwikkeling van alle kinderen in ons kindcentrum. Naast opvang binnen ons kindcentrum maken onze kinderen gebruik van de opvangmogelijkheden van KidsFirst en de Jagershof. Wanneer kinderen vanuit de dagopvang van een externe partner komen is er sprake van een warme overdracht tussen de opvang en de onderbouwcoördinator.

Voortgezet Onderwijs

De resultaten en de ontwikkelingen van uw kind worden gedurende de hele basisschoolperiode gevolgd. De toetsen van het leerlingvolgsysteem van groep 6, 7 en 8 worden in de Plaatsingswijzer gezet. Daarmee kunnen we tot een goed advies voor het vervolgonderwijs komen. Eind groep 7 zal er een voorlopig advies worden uitgebracht tijdens de rapportgesprekken. Wanneer uw kind in groep 8 zit, krijgt u een overzicht van de verschillende stappen op weg naar het voortgezet onderwijs. Wij onderhouden contacten met het voortgezet onderwijs zodat wij weten of onze adviezen voor plaatsingen passend zijn en om een eventuele warme overdracht te realiseren. Daar waar kinderen meer ondersteuning nodig hebben, brengen wij het voortgezet onderwijs hiervan op de hoogte.

Ambulante begeleiding vanuit het Landelijk Speciaal Onderwijs cluster 1 en 2

Als een kind met een auditieve en/of communicatieve beperking aanvullende ondersteuning nodig heeft, kunnen wij een beroep doen op de ambulante begeleiders van Visio (cluster 1) en Kentalis (cluster 2). Wij kunnen de ambulante begeleiders ook inschakelen voor preventieve ondersteuning voor een hulpvraag op het betreffende expertisegebied.

Consulenten onderwijs aan zieke kinderen

Als een kind vanwege ziekte langdurig thuis is, kan de consulent onderwijs aan zieke kinderen, in overleg met ons, onderwijs verzorgen in de thuissituatie.

YOOP/Yorneo

De gemeente Assen vergoedt preventieve ondersteuning aan leerkrachten op het gebied van gedragsproblematiek. Dit wordt YOOP genoemd (Yorneo Ondersteuning Onderwijs Professionals). Onze YOOP medewerkers zijn Agnes van der Wijk en Jolanda Slot. Zij doen klassenbezoeken en ondersteunen leerkrachten met een specifieke hulpvraag. Ook kunnen zij op een ouderavond ouders informeren en hebben zij een rol binnen ons PBS-team.

Andere functionarissen waar wij mee samenwerken

- Leerplichtambtenaar
- Politie (wijkagent)
- Accare
- Yorneo
- Regionaal Instituut Dyslexie en Dyscalculie (RID)
- Orthopedagogisch Centrum Regio Noord (OCRN)
- Molendrift
- Vrijgevestigde praktijken voor jeugdondersteuning/ -hulpverlening

Indien ouders in verband met de ontwikkeling van hun kind al dan niet op advies van de school deskundigen hebben ingeschakeld, vinden wij het van belang mee te praten, denken en werken tijdens dit proces. Te denken valt aan dyslexiebehandelaar, psychologen, kinderartsen, orthopedagogen, fysiotherapeuten, huisartsen, logopedisten etc.

10. Protocollen

In ons kindcentrum maken we gebruik van onderstaande protocollen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de directie of MIB-ers.

Protocol dyslexie

Er is een landelijk protocol dyslexie, wat gevolgd wordt. Bij vermoeden van dyslexie en/of achterblijvende resultaten op lees/spellinggebied wordt extra begeleiding en ondersteuning geboden door een professional, gedurende minimaal 3 momenten van 20 minuten per week.

Protocol dyscalculie

In het Protocol Ernstige Reken-Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD) wordt beschreven wat het onderwijs kan doen aan het signaleren en begeleiden van kinderen met ernstige reken-wiskunde-

problemen en Dyscalculie (ERWD) en hoe er uiteindelijk geconstateerd kan worden of er sprake is van dyscalculie.

Veiligheidsplan

We zijn bezig met de ontwikkeling van een nieuw veiligheidsplan waarvan o.a. een pestpreventieplan en de meldcode kindermishandeling verplichte onderdelen zijn.

Pest preventieplan

Het pestpreventieplan bevat duidelijke regels en een stappenplan en maakt onderdeel uit van ons veiligheidsbeleid in wording. We werken vanuit PBS met gedragsverwachtingen en leren deze verwachtingen bewust aan. Hiernaast hanteren we de methode stop-loop-praat om kinderen te leren hoe ze kunnen handelen wanneer er sprake is van ongewenst (pest) gedrag.

Meldcode kindermishandeling

De code voorziet in hoe te handelen bij een vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Protocol meerbegaafdheid, hoogintelligent en hoogbegaafdheid

Binnen ons schoolbestuur zijn wij al jaren actief in het optimaliseren van een goed onderwijsaanbod voor meerbegaafde-, hoogintelligente- en hoogbegaafde leerlingen binnen onze kindcentra. In het protocol is een duidelijke visie verwoord. Het protocol is opgedeeld in twee delen: een bovenschools gedeelte en een school specifiek gedeelte. Hierin staat te lezen hoe wij ons aanbod voor deze kinderen vormgeven. Binnen ons kindcentrum zijn we in het schooljaar 2017-2018 gestart met het optimaliseren van ons protocol, de verwachting is dat deze voor het einde van dit schooljaar is vastgesteld.

Medisch protocol

Indien kinderen afhankelijk zijn van medische handelingen onder schooltijd, uitgevoerd door een leerkracht, hanteren we het medisch protocol van CKC Drenthe. In overleg met ouders wordt besproken welke handelingen nodig zijn. De afspraken worden in een toestemmingsformulier vastgelegd.

Bijlage 1

Basisondersteuning SWV 22.01

Zoals eerder vermeld is de basisondersteuning een belangrijk begrip binnen passend onderwijs en het SWV. Een hoog niveau van de basisondersteuning zorgt voor een lage verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs (=externe ondersteuning). Er zijn vier standaarden, op vier niveaus, waaraan de basisondersteuning op onze school moet voldoen:

1. Standaarden inspectie

Goede ondersteuning begint bij goed onderwijs, de basiskwaliteit. Alle scholen voldoen aan de indicatoren van het toezichtkader van de inspectie.

2. Standaarden landelijk referentiekader

De sectororganisaties hebben op basis van de wet op passend onderwijs een referentiekader vastgesteld, wat een geheel van werkwijzen en afspraken biedt waarnaar schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich richten bij de vormgeving van passend onderwijs. Via de PO-Raad hebben de schoolbesturen zich aan dit document gecommitteerd. De standaarden hebben betrekking op de hierboven genoemde inspectie standaarden, de standaarden van het samenwerkingsverband (zie punt 3) en de bekwaamheidseisen van het personeel verbonden aan een schoolbestuur.

3. Standaarden samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband maakt aanvullend op de basiskwaliteit en het referentiekader kwaliteitsafspraken over de basisondersteuning.

Hieronder zijn de standaarden van het SWV toegelicht, met (waar nodig) een aanvulling op de situatie op onze school.

Ad 3 – Streef standaarden samenwerkingsverband (algemeen)

Deskundigheid

De school/schoolbestuur beschikt over:

- kwalitatief sterke leraren, die verantwoordelijkheid nemen om in samenwerking met collega's en ouders, passend onderwijs aan kinderen te bieden.
- een deskundige gekwalificeerde intern begeleider (HBO+)
- een orthopedagoog-generalist.

Er is een duidelijke taakverdeling tussen directie, interne begeleider, leraar en andere functionarissen binnen de school/schoolbestuur.

Tijd & aandacht

De school/schoolbestuur zorgt ervoor dat er voldoende tijd en aandacht beschikbaar is om tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Hierbij gaat het om afgestemde instructie, ondersteuning bij verwerking en inoefening, contact/coaching bij persoonlijke ontwikkeling, werkhouding en gedrag, evaluatie en toetsing.

Voorzieningen en materialen

De organisatie of structuur van de ondersteuning op school wordt op zowel leerling-, groeps-, als schoolniveau gekenmerkt door de volgende uitgangspunten:

- Preventief & pro-actief
- Handelingsgericht
- Opbrengstgericht
- Planmatig
- Uitgaan van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- Interactioneel referentiekader

- Eén gezin, één plan
1. De school beschikt over een leerlingvolgsysteem.
  2. De school heeft beleid ten aanzien van compenserende maatregelen.
  3. De school/schoolbestuur stelt alles in het werk om situaties van thuiszitten van kinderen zoveel mogelijk te voorkomen en zet indien nodig tijdelijke maatwerkoplossingen in (evt. in samenwerking met zorg).

Samenwerking

- De school werkt samen met de ouders: De school bespreekt met ouders de ontwikkeling van het kind, de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, inzet van ondersteuning op school en maakt zo mogelijk afspraken met ouders over de gewenste ondersteuning (oefenen) thuis.
- De school werkt samen met de leerplichtambtenaar.
- De school draagt zorg voor een goede overdracht van kinderen met ondersteuningsbehoeften vanuit de voorschoolse periode naar school, tussen scholen en naar het voortgezet onderwijs.
- Als de leerling 'zorg' nodig heeft (persoonlijke verzorging, verpleging of begeleiding) wordt deze inzet aangevraagd bij en in samenwerking met gemeente, zorgverzekeraar en/of zorgkantoor op school gerealiseerd.

Ad 3 – Streefstandaarden samenwerkingsverband (per onderdeel)

Leesproblemen en dyslexie

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van leerlijnen lezen, taal en spellen, en bieden kwalitatief goed leesonderwijs. Leraren weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiele) leesproblemen bij kinderen kunnen signaleren en kunnen effectieve interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van leesproblemen en dyslexie.

Voorzieningen en materialen

- De school biedt kwalitatief goed leesonderwijs.
- De school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie.
- De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de leesontwikkeling van kinderen in kaart te brengen
- De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en compenserende materialen en hulpmiddelen.

Samenwerking

- De school is op de hoogte van de voorwaarden en procedure om in aanmerking te komen voor door de gemeente vergoede dyslexiezorg en verzorgt de aanvraag indien dit voor een leerling aan de orde is. De school werkt in overleg met ouders, samen met een dyslexiebehandelaar, indien de leerling door de gemeente vergoede dyslexiezorg krijgt.

Rekenproblemen/dyscalculie

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van leerlijnen rekenen en wiskunde, bieden kwalitatief goed rekenonderwijs en weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiele) rekenproblemen bij kinderen kunnen signaleren en analyseren en kunnen effectieve interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van ernstige rekenproblemen en dyscalculie.

Voorzieningen en materialen

- De school biedt kwalitatief goed rekenonderwijs.
- De school werkt volgens de uitgangspunten van het 'Protocol reken- en wiskunde problemen en dyscalculie'.
- De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de ontwikkeling op het gebied van ruimtelijk inzicht en rekenen van kinderen in kaart te brengen
- De school zet, indien nodig, een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.

- De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en ondersteunende materialen en hulpmiddelen.

Nederlands als Tweede Taal (NT2)

Deskundigheid

- *De school/schoolbestuur beschikt over een NT2-specialist*

Voorzieningen en materialen

- De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve of niveau-toetsen
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.
- De school werkt met behulp van effectieve methodieken en aanpakken en ondersteunende materialen en hulpmiddelen.

Samenwerking

- Nog te bepalen

Onderwijs aan minder begaafde kinderen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van de ontwikkeling van minder begaafde kinderen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen.
- Leraren kunnen verstandelijke beperking/minder begaafdheid bij kinderen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hier op afstemmen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van minder begaafdheid.

Voorzieningen en materialen

- De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve of niveau-toetsen
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op een specifieke leerlijn, gekoppeld aan een uitstroomprofiel.
- De school stelt ambitieuze en realistische doelen op voor de leerling.
- De school beschikt over afgestemde leermaterialen.

Samenwerking

- De school werkt samen met gespecialiseerde instellingen uit het jeugdveld (Ambique, Mee-Drenthe, Promens-Care etc.)

Onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van de ontwikkeling van meer- en hoogbegaafde kinderen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen. Leraren kunnen hoogbegaafdheid bij kinderen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hierop afstemmen.
- De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van hoogbegaafdheid.

Voorzieningen en materialen

- De school beschikt over een instrument om hoogbegaafdheid te signaleren
- De school heeft beleid ten aanzien van compacten, verrijken en versnellen.
- De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling.
- De school beschikt over uitdagende leermaterialen.
- *De school/schoolbestuur biedt, indien nodig en realiseerbaar, de leerling gelegenheid om een deel van de leertijd (digitaal) samen te werken met ontwikkelingsgelijken.*

Samenwerking

- De school werkt samen met ouders.

Sociale competenties en voorkomen van gedragsproblemen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en de knelpunten die zich

kunnen voordoen in het functioneren op school, als de sociaal-emotionele ontwikkeling anders verloopt. Leraren kunnen hun pedagogische aanpak afstemmen op de leerling.

- De school/schoolbestuur beschikt over een gedragsspecialist / orthopedagoog met specialisme gedrag.
- De school beschikt over een coördinator pestbeleid en een medewerker die fungeert als aanspreekpunt bij pesten.

Voorzieningen en materialen

- Er heerst op school een positief pedagogisch klimaat.
- De school heeft een aanbod voor het versterken van sociale competenties
- De school beschikt over een pestprotocol
- De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen
- De school monitort de sociale veiligheid op school, waaronder het welbevinden van kinderen.
- De school beschikt over (ortho)pedagogische methodieken en ondersteunende hulpmiddelen
- De school/schoolbestuur heeft een actuele meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- De school voert sociaal veiligheidsbeleid.

Samenwerking

- De school werkt samen met gemeentelijke voorzieningen (maatschappelijke werk / het Centrum voor Jeugd en Gezin)
- De school werkt samen met behandelaars van gespecialiseerde instellingen uit het jeugdveld (Accare, GGZ, Yorneo etc.) op basis van één gezin, één plan.

Medische /fysieke

Deskundigheid

- Leraren hebben algemene kennis van motorische en gezonde ontwikkeling van kinderen en kunnen achterstanden in motorische ontwikkeling herkennen en op advies van deskundigen eenvoudige interventies toepassen.
- De school/schoolbestuur beschikt over paramedici (ergotherapeut en verpleegkundige)

Voorzieningen en materialen

- De school beschikt over een protocol medicijngebruik en medisch handelen.
- De school is rolstoeltoegankelijk.
- De school beschikt over een ruimte voor verzorging en/of verrichten van kleine medische handelingen.
- De school werkt mee aan het lenen, huren of verkrijgen van materialen en hulpmiddelen die zieke kinderen of kinderen met een beperking nodig hebben om deel te kunnen nemen aan het onderwijsleerproces.

Samenwerking

- De school werkt samen met de Jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige CJG/GGD.
- *De school werkt samen met een motorisch remedial teacher*
- De school werkt samen met Onderwijs aan Zieke Kinderen (OZL) bv. via Timpaan.
- Voor de inzet van verzorging, verpleging en begeleiding (niet zijnde onderwijsbegeleiding) op school, wordt een beroep gedaan op de Jeugdwet (gemeente) en/of het Zorgkantoor en/of de zorgverzekeraar.
- De school werkt samen met Visio (cluster 1) voor de ondersteuning van kinderen met visuele problematiek
- De school werkt samen met Kentalis (cluster 2) voor de ondersteuning van kinderen met auditieve problematiek

Uitwerking in kwaliteit

- De school heeft een basisarrangement van de inspectie en de inspectie oordeelt op alle onderscheiden indicatoren dat de school voldoende presteert.
- De school biedt basisondersteuning op het afgesproken niveau voor kinderen die dit nodig hebben.
- De school heeft de basisondersteuning beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Dit schoolondersteuningsprofiel is actueel, leesbaar, schoolspecifiek, nauwkeurig en stemt overeen met de praktijk in de school.
- De school/schoolbestuur evalueert periodiek de kwaliteit van de basisondersteuning en betreft daarbij de effectiviteit van inzet van middelen en de tevredenheid van ouders en kinderen.

- De school werkt planmatig aan verbetering van de basisondersteuning.
- De school/schoolbestuur nodigt andere scholen/schoolbesturen van het samenwerkingsverband uit om te leren van succesvolle aanpakken en werkwijzen en benut de kennis en ervaring van andere scholen/schoolbesturen om de eigen werkwijze te verbeteren.
- Het schoolbestuur verantwoordt zich aan het samenwerkingsverband over de kwaliteit van de basisondersteuning en de beoogde verbeteringen.

